

TESNO ZLAGANJE RIŽEVIH ZRN

Pripomočki: srednje velik kozarec za vlaganje, neoster nož iz jedilnega pribora (nož naj bo približno tako dolg kot je višina kozarca), riž

OPOZORILO: Nož, ki ga pri poskusu uporabljaš, naj ne bo oster. Pri rokovanju z nožem bodi previden.

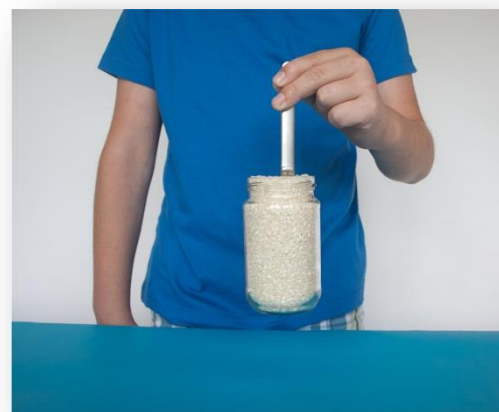
1. Srednje velik kozarec za vlaganje napolni z rižem.

3. To ponavlaj in ko se višina riža v kozarcu zniža, vanj dodaj riž do vrha. Nadaljuj s potiskanjem noža v riž in premikanjem noža.

2. V riž potisni nož, premikaj ga sem ter tja ter izvleci. Rezilo noža naj bo tako dolgo, da ga v celoti potisneš v riž.

4. Po nekaj minutah opaziš, da je vse težje potiskati nož v riž in ko poskušaš nož povleči iz riža, dvigneš z nožem tudi kozarec z rižem.

Razmisli, preizkusi, poišči, vprašaj ...

Kolikokrat si dodal riž v kozarec preden se je višina riža ustalila?

Zakaj se med poskusom višina riža v kozarcu niža?

Kje še lahko opaziš podoben pojav? Se še spomniš, kako se v peskovniku iz suhe mivke naredi bolj obstojne potičke?

Poskusi še z drugimi zrnatimi živili (fižol, kaša, zdrob, pira, ječmen, ajda, ...).

Večji kozarec za vlaganje napolni s fižolom, nato po žlicah dodajaj riž in stresaj. Štej koliko žlic riža gre še v posodo, čeprav je ta napolnjena s fižolom. Ko je posoda napolnjena s fižolom in rižem, po žlicah dodajaj zdrob in stresaj. Štej koliko žlic zdroba gre še v posodo. Kako si to razlagaš? Kaj še lahko dodaš v »poln« kozarec?

Zakaj posode s snovmi, ki so v manjših delcih, pri presipanju in shranjevanju pogosto stresamo?

Si že slišal za živi pesek? Suh živi pesek je zelo rahla (zrahljana, nesprijeta) suha mivka ali prah. V živi pesek se predmeti z lahkoto potopijo tudi sami od sebe. Pojave v rahli suhi mivki preučujejo tudi znanstveniki. Poglej si kratke filme na strani <http://stilton.tnw.utwente.nl/dryquicksand/video.htm>.

Zakaj uporabljajo pri gradnji cest pred asfaltiranjem valjarje? Kaj je njihova naloga?